

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 28 maj 2021
(OR. en)

6980/2/21
REV 2 ADD 1

Interinstitutionellt ärende:
2018/0206(COD)

FSTR 25
SOC 143
SAN 140
CADREFIN 131
CODEC 367
PARLNAT 123

RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av
EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om Europeiska
socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU)
nr 1296/2013

- Rådets motivering
- Antagen av rådet den 27 maj 2021

I. INLEDNING

1. Den 30 maj 2018 lade kommissionen fram förslaget till förordning om Europeiska socialfonden+ (ESF+-förordningen)¹, som ingår i lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken 2021–2027. ESF+-förordningens övergripande politiska mål är att hjälpa till att skapa ett mer effektivt och motståndskraftigt socialt Europa och genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter samt de sociala och sysselsättningsrelaterade prioriteringar som godkändes inom ramen för den europeiska ekonomiska styrningen. Till följd av covid-19-utbrottet och som en del av den reviderade fleråriga budgetramen 2021–2027 och återhämtningspaketet föreslog kommissionen den 28 maj 2020 olika ändringar av lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken 2021–2027, inbegripet av ESF+-förordningen².
2. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande om det ursprungliga förslaget den 17 oktober 2018³ och om det ändrade förslaget den 18 september 2020⁴.
3. Regionkommittén antog sitt yttrande om det ursprungliga förslaget den 5 december 2018⁵ och om det ändrade förslaget den 14 oktober 2020⁶.
4. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt om ESF+-förordningen vid första behandlingen under plenarsammanträdet den 4 april 2019.
5. Arbetsgruppen för strukturåtgärder behandlade ESF+-förordningen vid ett antal möten under Bulgariens, Österrikes, Rumäniens, Finlands, Kroatens, Tysklands och Portugals ordförandeskap.

¹ Dok. ST 9573/18 + ADD 2.

² Dok. ST 8394/20.

³ EUT C 62, 15.2.2019, s. 165.

⁴ EUT C 429, 11.12.2020, s. 245.

⁵ EUT C 86, 7.3.2019, s. 84.

⁶ EUT C 440, 18.12.2020, s. 191.

6. Den 3 april 2019 godkände Ständiga representanternas kommitté (Coreper) det inledande partiella förhandlingsmandatet⁷. Den 22 juli 2020 godkände Coreper ett ytterligare partiellt mandat för förhandlingar med Europaparlamentet om det ändrade kommissionsförslaget om ESF+-förordningen⁸. Det partiella förhandlingsmandatet uppdaterades den 5 oktober 2020 av Coreper⁹ för att beakta Europeiska rådets slutsatser om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och återhämtningspaketet, som antogs vid det extra mötet i Europeiska rådet den 17, 18, 19, 20 och 21 juli 2020.
7. På grundval av dessa mandat förde Finlands, Kroatens, Tysklands och Portugals ordförandeskap interinstitutionella förhandlingar som avslutades i februari 2021.
8. Den 4 mars 2021 godkände Europaparlamentets utskott för sysselsättning och sociala frågor resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna. Den 5 mars 2021 översände utskottets ordförande en skrivelse till rådets ordförandeskap i vilken det angavs att han skulle rekommendera plenarförsamlingen att godta rådets ståndpunkt utan ändringar, med förbehåll för juristlingvisternas granskning, vid parlamentets andra behandling.
9. Med beaktande av ovanstående överenskommelse och efter juristlingvisternas granskning antog rådet sin ståndpunkt vid första behandlingen den 27 maj 2021, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarande som anges i artikel 294 i EUF-fördraget.

II. MÅL (artiklarna 3 och 4)

10. I enlighet med bland andra artiklarna 149, 153, 164 och 175 i EUF-fördraget syftar ESF+ till att stödja medlemsstaterna och regionerna i arbetet med att uppnå hög sysselsättning, rättvist socialt skydd och kvalificerad och motståndskraftig arbetskraft samt inkluderande och sammanhållna samhällen som har som mål att utrota fattigdom och förverkliga principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Samtidigt kommer ESF+ att stödja, komplettera och ge mervärde till medlemsstaternas befintliga politik på de ovannämnda områdena.

⁷ Dok. 7982/19.

⁸ Dok. 9431/20.

⁹ Dok. 10881/20.

11. ESF+ kommer att stödja följande specifika mål:

- a) Förbättra tillgången till sysselsättning och aktiveringsåtgärder för alla arbetssökande.
- b) Modernisera arbetsmarknadens institutioner och tjänster för att bedöma och förutse kompetensbehov.
- c) Främja ett könsbalanserat arbetsmarknadsdeltagande, lika arbetsvillkor och en bättre balans mellan arbete och privatliv.
- d) Främja arbetstagares, företags och företagares anpassning till förändringar och ett aktivt och hälsosamt åldrande.
- e) Förbättra utbildningssystemens kvalitet, inkludering, effektivitet och relevans för arbetsmarknaden.
- f) Främja lika tillgång till och slutförande av utbildning av god kvalitet för alla, särskilt för missgynnade grupper.
- g) Främja livslångt lärande.
- h) Uppmuntra aktiv inkludering i syfte att främja lika möjligheter, icke-diskriminering och aktivt deltagande.
- i) Främja socioekonomisk integrering av tredjelandsmedborgare, inbegripet migranter.
- j) Främja socioekonomisk integrering av marginaliserade grupper.
- k) Förbättra lika och snabb tillgång till högkvalitativa, hållbara och överkomliga tjänster. Modernisera systemen för socialt skydd. Förbättra tillgängligheten, ändamålsenligheten och motståndskraften när det gäller hälso- och sjukvårdssystemen samt långvarig vård och omsorg.
- l) Främja social integrering av människor som befinner sig i riskzonen för fattigdom eller social utestängning.
- m) Motverka materiell fattigdom genom livsmedelsbistånd eller grundläggande materiellt bistånd till dem som har det sämst ställt.

Utöver de ovannämnda specifika målen kommer ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning också att bidra till de politiska mål som fastställs i artikel 5 i förordningen om gemensamma bestämmelser.

12. När det är absolut nödvändigt och som en tillfällig åtgärd för att hantera exceptionella eller ovanliga omständigheter får ESF+ stödja finansiering av system för korttidsarbete (utan krav på att de ska kombineras med aktiva åtgärder) samt tillgång till hälso- och sjukvård, även för människor som inte är omedelbart socioekonomiskt utsatta.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

a) Genomförande inom ramen för delad förvaltning (artiklarna 7–24)

13. I rådets ståndpunkt vid första behandlingen skapas en god balans mellan de olika specifika mål som ESF+ ska eftersträva, vilket återspeglar de viktigaste sociala utmaningar som Europa för närvarande står inför inom ramen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter, och kraven på tematisk koncentration, där nödvändigt stöd öronmärks för viktiga områden som de medlagstiftarna identifierat (barnfattigdom, social inkludering, ungdomsarbetslöshet, stöd till dem som har det sämst ställt samt kapacitetsuppbyggnad hos arbetsmarknadsparter och organisationer i det civila samhället).
14. I detta sammanhang föreskrivs följande i den överenskommelse som nåtts om tematisk koncentration av ESF+-medel (artikel 7 och delvis artikel 9):
 - Medlemsstaterna kommer att avsätta minst 25 % av sina nationella medel från ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning för att främja social inkludering.
 - Medlemsstater där den genomsnittliga andelen barn under 18 år som riskerade fattigdom eller social utestängning låg över unionsgenomsnittet för perioden 2017–2019 (uppgifter från Eurostat) kommer att avsätta minst 5 % av sina medel från ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning till denna verksamhet.
 - Medlemsstater där den genomsnittliga andelen unga i åldern 15–29 som varken arbetade eller studerade låg över unionsgenomsnittet för perioden 2017–2019 (uppgifter från Eurostat) kommer att avsätta minst 12,5 % av sina medel från ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning till dessa åtgärder.

- Medlemsstaterna kommer att avsätta minst 3 % av sina medel från ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning för att komma till rätta med de former av extrem fattigdom som i störst utsträckning leder till social utestängning, såsom hemlöshet, barnfattigdom och livsmedelsbrist.
 - Medlemsstaterna kommer att avsätta en lämplig andel av sina medel från ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning i varje program till kapacitetsuppbyggnad hos arbetsmarknadsparter och organisationer i det civila samhället. De medlemsstater som har en landsspecifik rekommendation på ett sådant område kommer också att avsätta minst 0,25 % av ESF+-medlen till detta ändamål.
15. I en situation där innovation och transnationellt samarbete på det sociala området spelar en allt viktigare roll kommer medlemsstaterna också att stödja åtgärder för social innovation och sociala experiment och stärka bottom-up-strategier som bygger på partnerskap (artikel 14). De kommer även att ha möjlighet att främja och stödja åtgärder för transnationellt samarbete inom ramen för något av de specifika målen för ESF+ (artikel 15).
16. Samtidigt klargör ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning vilken typ av kostnader som är icke-stödberättigande (artikel 16). Förvärv av mark och fastigheter liksom infrastruktur är inte stödberättigande. Dessutom är inte inköp av möbler, utrustning och fordon stödberättigande (såvida inte inköpet är nödvändigt för att uppnå målet med insatsen eller inköpet helt avskrivs eller inköpet är det mest ekonomiska alternativet).
17. Kapitel III (artiklarna 18–24) fokuserar enbart på tidigare materiellt bistånd inom ramen för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt och omfattar principer för stöd, regler för rapportering, stödberättigande, indikatorer för och revision av åtgärder inom ramen för ESF + för att hantera materiell fattigdom. I rådets ståndpunkt vid första behandlingen bibehålls strukturen i detta kapitel från kommissionens förslag genom att man behåller en enhetlig strategi och inte inför strängare regler (t.ex. för rapportering av uppgifter om indikatorer eller regler om verifieringskedjan) för dessa typer av insatser, som har lägre trösklar för deltagandet och därmed inte är lika administrativt betungande.

b) Genomförande inom ramen för direkt och indirekt förvaltning (artiklarna 25–36)

18. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen om delen för sysselsättning och social innovation (EaSI-delen) innehåller bestämmelser om operativa mål, stödberättigande åtgärder, stödberättigade enheter, associerade tredjeländer, former av unionsfinansiering och skydd av unionens ekonomiska intressen samt andra frågor om genomförandet (t.ex. arbetsprogram, övervakning och rapportering, utvärdering, revisioner och information, kommunikation och publicitet).
19. EaSI-delen har följande operativa mål (artikel 25):
- a) Utveckla jämförande analytisk kunskap av hög kvalitet.
 - b) Underlätta effektivt och integrerat informationsutbyte, ömsesidigt lärande, inbördes utvärderingar och dialog om relevanta politikområden.
 - c) Stödja sociala experiment och bygga upp de berörda parternas kapacitet.
 - d) Underlätta arbetstagarnas frivilliga geografiska rörlighet och öka sysselsättningsmöjligheterna.
 - e) Stödja utvecklingen av marknadsekosystem runt tillhandahållandet av mikrofinansiering till mikroföretag i inlednings- och utvecklingsfasen.
 - f) Stödja nätverksarbete på unionsnivå och dialog med och mellan berörda parter och bidra till att bygga upp deras institutionella kapacitet.
 - g) Stödja utvecklingen av sociala företag och framväxten av den sociala investeringsmarknaden.
 - h) Ge vägledning när det gäller utvecklingen av den sociala infrastruktur som behövs för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.
 - i) Stödja transnationellt samarbete för att påskynda överföringen och underlätta vidareutvecklingen av innovativa lösningar.
 - j) Stödja genomförandet av relevanta internationella sociala och arbetsrättsliga normer.

20. EaSI-delen får även stödja följande åtgärder (artikel 26):

- a) Analytisk verksamhet, även i förhållande till tredjeländer.
- b) Genomförandet av politiken.
- c) Kapacitetsuppbyggnad.
- d) Kommunikations- och spridningsverksamhet.

c) Övriga bestämmelser (artiklarna 37–42)

21. Utöver standardbestämmelser i andra lagstiftningsakter, såsom de som rör utövande av delegeringen och kommittéförfaranden (när det gäller ESF+ inom ramen för delad förvaltning), garanterar rådets ståndpunkt vid första behandlingen, i enlighet med artikel 39, medverkan av den kommitté som inrättats enligt artikel 163 i EUF-fördraget, som kan avge yttranden om relevanta ESF+-ämnen och som kommer att inrätta arbetsgrupper för varje ESF+-del.
22. För att säkerställa kontinuitet i tillhandahållandet av stöd på det relevanta politikområdet och möjliggöra genomförande från och med inledningen av den fleråriga budgetramen 2021–2027 anser man i rådets ståndpunkt vid första behandlingen i enlighet med artikel 42 att det är lämpligt att förordningen tillämpas med retroaktiv verkan när det gäller EaSI-delen från och med den 1 januari 2021.

IV. SLUTSATS

23. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar den kompromiss som nåddes i förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet med hjälp av kommissionen.
24. Rådet anser att dess ståndpunkt vid första behandlingen utgör en välavvägd text som uppfyller samtliga ESF+-förordningens mål.